REGIONREVISORERNA

Delrapport 2025

Karolinska Universitetssjuk-huset

Region Stockholm

Sammanfattande analys

Bedömning av det ekonomiska resultatet

Nämnden för Karolinska Universitetssjukhuset bedömer att den vid årets slut inte kommer att nå fullmäktiges resultatkrav. Avvikelsen är liten (-0,5 procent) i förhållande till nämndens omsättning. Revisionskontoret bedömer att nämndens prognos i allt väsentligt är rimlig och att delårsrapporten utgör ett vederhäftigt underlag för att bedöma de finansiella målen. Revisionskontoret bedömer vidare att nämnden bedriver ett aktivt åtgärdsarbete, men att redovisningen av planerade kompletterande åtgärder är alltför översiktlig.

Bedömning av resultatet för verksamhetsmål

Nämnden bedömer att hälften av målen för verksamheten kommer att nås vid årets slut och att tre av fyra uppdrag kommer att vara genomförda.

Revisionskontoret instämmer i huvudsak i nämndens bedömningar, förutom när det gäller målet om tillgänglig vård där revisionskontoret menar att det är oklart om målet kommer nås vid årets slut.

Revisionskontoret bedömer sammantaget att delårsrapporten utgör ett vederhäftigt underlag för att bedöma verksamhetsmålen.

Bedömning av räkenskaper

Utifrån genomförd granskning bedömer revisionskontoret att delårsrapporten i allt väsentligt är upprättad enligt god redovisningssed och de regioninterna anvisningarna.

Innehållsförteckning

1. Bakgrund 4
1.1. Iakttagelser i 2024 års granskning i delåret 4
1.2. Syfte och revisionsfrågor 5
1.3. Revisionskriterier 5
1.4. Metod och kvalitetssäkring 5
2. Delårsrapport per augusti 2025 5
2.1. Väsentliga händelser 6
2.2. Karolinskas redovisning av det ekonomiska resultatet 6
2.3. Karolinskas redovisning av resultatet för verksamheten 8
2.4. Rättvisande räkenskaper 9
3. Svar på revisionsfrågor 10

1. Bakgrund

Regionstyrelsens delårsrapport för Region Stockholm

Enligt kommunallagen och lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) ska regionstyrelsen besluta om en delårsrapport för regionen. Delårsrapporten ska regionstyrelsen överlämna till fullmäktige. Delårsrapporten är en viktig kontrollstation. Ett syfte med delårsrapporten är att förbättra fullmäktiges möjligheter att bedöma det ekonomiska läget och förmågan att upprätthålla god ekonomisk hushållning.

I delårsrapporten ska regionstyrelsen ge en samlad redovisning till fullmäktige för verksamhet och ekonomi. Styrelsen ska också lämna en prognos om fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning kommer att uppnås vid årets slut. Enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning är kraven på förvaltningsberättelsen i delårsrapporten lägre än i årsredovisningen (LKBR 13 kap. 2§). Enligt förarbeten till lagen bör det räcka med en förenklad förvaltningsberättelse som är mer översiktlig än den i årsredovisningen (Prop. 2017/18:149 s. 101f.).

Revisorerna ska enligt kommunallagen bedöma om resultaten i regionstyrelsens delårsrapport är förenliga med de mål som fullmäktige beslutat.

Övriga nämnders och bolagsstyrelsers delårsrapporter

Det finns inget lagkrav på att övriga nämnder och bolagsstyrelser i Region Stockholm ska upprätta delårsrapporter. Det finns heller inget lagkrav på att revisorerna ska granska de delårsrapporter som övriga nämnder och bolagsstyrelser i Region Stockholm upprättar.

I Region Stockholm har fullmäktige beslutat att övriga nämnder och bolagsstyrelser ska upprätta delårsrapporter enligt regionens anvisningar (Region Stockholm Policy för styrning och ledning samt Policy och riktlinje för god ekonomisk hushållning).

Som ett underlag till granskningen av regionstyrelsens delårsrapport för regionen granskar revisorerna övriga nämnders och bolagsstyrelsers delårsrapporter. Granskningen av delårsrapporterna utgör också en viktig delavstämning för revisorerna inför den årliga ansvarsprövningen av nämnder och bolagsstyrelser.

1.1. Iakttagelser i 2024 års granskning i delåret

I delrapporten för 2024 redovisade nämnden en prognos för det ekonomiska resultatet som innebar ett underskott på 754 mnkr relativt fullmäktiges resultatkrav på 54 mnkr för 2024. Det framgick av delårsrapporten 2024 att nämnden uppskattade att intäkterna för helåret skulle bli lägre än budget, främst på grund av färre utomlänspatienter än planerat. Nämnden beräknade att kostnaderna skulle överstiga budget, särskilt inom personal och läkemedel. Resultatet påverkades även av att sjukhuset hade en produktion över ersättningsnivån samt att Karolinska betalade viten för att man inte nådde målen för tillgänglighet. Revisionskontoret bedömde att nämndens prognos för det ekonomiska resultatet i allt väsentligt var rimlig. Revisionskontoret bedömde även att nämnden i huvudsak hade analyserat och kommenterat avvikelser i förhållande till budget på ett tillfredställande sätt i delårsrapporten.

Nämndens åtgärdsplan för 2024 innehöll ökade intäkter på 340 mnkr och minskade kostnader på 600 mnkr. I samband med delårsbokslutet uppgick de realiserade åtgärdseffekterna till 324 mnkr. Nämnden prognosticerade att åtgärdsplanen på helårsbasis skulle ge 568 mnkr i minskade kostnader, men att effekterna helt skulle utebli på intäktssidan. Beträffande nämndens åtgärdsplan bedömde revisionskontoret att

nämnden behövde fatta tydliga beslut med konsekvensanalyser om vilka åtgärder som skulle behövas för att nå resultatkravet för 2024.

När det gäller verksamheten bedömde nämnden att vissa indikatorer kopplade till fullmäktiges mål antingen inte skulle nås eller att det var osäkert om de skulle nås. Det rörde bland annat indikatorer kopplade till tillgänglighet, beläggningsgrad på sjukhuset samt sjukfrånvaro.

Revisionskontoret bedömde att nämndens prognos för de delar av det verksamhetsmässiga resultatet som skulle prognostiseras i nämndens delårsrapport i allt väsentligt var rimlig.

1.1.1. Nämndens yttrande

I december 2024 yttrade sig nämnden över granskningen av delårsrapporten per augusti 2024. Nämnden instämde i huvudsak i revisorernas iakttagelser.

1.2. Syfte och revisionsfrågor

Granskningen är avgränsad till Karolinskas delårsrapport per augusti 2025. Syftet med granskningen är att ge underlag till revisorerna för deras samlade bedömning av om Karolinskas redovisade resultat i delårsrapporten är förenliga med fullmäktiges mål. För detta har följande revisionsfrågor besvarats i granskningen:

- Utgör delårsrapporten ett vederhäftigt underlag för att bedöma resultaten vid årets slut för fullmäktiges mål?
- Är Karolinskas redovisade prognoser för resultaten vid årets slut i delårsrapporten förenliga med fullmäktiges mål?

1.3. Revisionskriterier

- Kommunallagen (2017:725) 11 kap. 16 § samt 12 kap. 2 §
- Lag om kommunal bokföring och redovisning (2018:597)
- Rådet för kommunal redovisnings rekommendation R17, delårsrapport.
- Reglementen för regionstyrelsen och övriga nämnder, RS 2022–0762, RS 2022–0482
- Region Stockholm Policy och riktlinjer för god ekonomisk hushållning, RS 2023–0414
- Region Stockholm Policy för styrning och ledning, RS 2024–0287
- Regionens anvisningar i ekonomihandboken för nämnder gällande delårsrapport 2025
- Standard för översiktlig granskning (ISRE 2410)
- Kommunal standard för räkenskapsrevision (KISA)

1.4. Metod och kvalitetssäkring

Charlotta Edholm och Cecilia Dittmer, sakkunniga på revisionskontoret, har genomfört granskningen. Revisionskontorets granskning består av en översiktlig analys av Karolinskas delårsrapport per augusti 2025. Revisionsbyrå PwC har bistått i granskningen av räkenskaperna. Under arbetet med granskningen har revisionskontoret genomfört avstämningar med ledningen och andra tjänstepersoner i Karolinskas förvaltning.

Intern kvalitetssäkring har gjorts av enhetschef Joakim Söderberg och revisionsdirektör Richard Norberg.

2. Delårsrapport per augusti 2025

Innehållet i regionstyrelsens delårsrapport regleras i lagen om kommunal bokföring och redovisning. Där framgår att delårsrapporten ska innehålla en resultaträkning, en

balansräkning samt en förenklad förvaltningsberättelse. Delårsrapporten kan vara översiktlig, men ska ge fullmäktige rimliga förutsättningar att bedöma resultatet för ekonomi och verksamhet under året. Revisionskontoret har valt att använda samma utgångspunkter i granskningen av övriga nämnders och bolagsstyrelsers delårsrapporter.

2.1. Väsentliga händelser

I delårsrapporter informerar nämnden informerar om en rad väsentliga händelser under året. Nämndens fokus i rapporteringen ligger på beskrivningar av hur man arbetar för hög vårdproduktion, medicinsk innovation, internationellt samarbete och utveckling av nya vårdformer. Nämnden redogör därutöver bland annat för att:

- Sjukhuset har prioriterat arbetet med tillgängligheten till vården. Nämnden uppger att köerna har minskat vilket ger ett gynnsamt läge inför hösten.
- Det ekonomiska resultatet för delåret är 294 miljoner kronor, vilket är något bättre än budget. Det beror enligt nämnden främst på hög vårdproduktion och riktade statsbidrag. Samtidigt pekar nämnden på att personal- och materialkostnader överstiger budget, och prognosen för 2025 visar ett underskott på 100 mnkr.
- Antalet anställda har ökat jämfört med föregående år och ökningen har skett inom alla yrkesgrupper.

2.1.1. Revisionskontorets bedömning

Efter en översiktlig granskning bedömer revisionskontoret att nämnden har redogjort för väsentliga händelser i delårsrapporten.

2.2. Karolinskas redovisning av det ekonomiska resultatet

Fullmäktiges resultatkrav 2025 för nämnden för Karolinska Universitetssjukhuset är 44 mnkr. Revisionskontoret gör följande iakttagelser avseende nämndens delårsrapport:

- Nämnden har budgeterat för att nå resultatkravet. Nämndens budget för 2025 förutsätter att vårdproduktionen genomförs enligt plan och att samtliga planerade insatser för att sänka kostnaderna ger avsedd effekt (Verksamhetsplan 2025). Nämndens budget bygger bland annat på en i princip oförändrad personalstyrka jämfört med utfallet för 2024 samt sänkt personalkostnadspålägg.
- I verksamhetsplanen beslutade nämnden om en åtgärdsplan på 269 mnkr för 2025. Kostnadsminskningar berör framför allt bemanning (150 mnkr) samt material och övriga köpta tjänster (40 mnkr). Övriga planerade kostnadssänkningar fördelas jämnt mellan områdena läkemedel, IT och lokaler.
- Nämndens ekonomiska resultat till och med augusti 2025 är 294 mnkr, vilket är 39 mnkr bättre än budget på 255 mnkr. Enligt nämnden handlar det positiva resultatet framför allt om ökad försäljning av tjänster inom diagnostik, ökade intäkter från externa projekt samt högre statsbidrag. Karolinska har en vårdproduktion på 106,8% jämfört mot beställningen i huvudavtalet från Hälso- och sjukvårdsnämnden där nämnden ersätts enligt avtal upp till 104,5% (inkl. kompletterande beställning' se HSN 2025–1070). Nämnden redovisar dock att intäkterna för sålda primärtjänster är sammantaget 0,4 procent lägre än budget, vilket beror på lägre utfall inom vissa delar som vårdval, utomlänsvård och läkemedelsersättningar (resultatneutrala). Kostnadsavvikelsen beror enligt nämnden främst på högre personalkostnader, eftersom sjukhuset hade fler anställda än budgeterat. Nämnden ger i delårsrapporten endast översiktliga förklaringar till personalökningen. Även kostnader för köpta tjänster, material – särskilt laboratoriematerial – samt hyreshöjningar bidrar till avvikelsen.

- Utfallet för nämndens åtgärdsplan per augusti är 115 mnkr. Nämnden prognosticerar ett utfall för helåret är 216 mnkr, vilket är 53 mnkr lägre än den budgeterade effekten på 269 mnkr. Utfallet beräknas av nämnden bli lägre inom alla områden utom läkemedel där effekten i stället väntas överstiga budget.
- Nämnden uppger i delårsrapporten att ledningen arbetar sjukhusövergripande med att identifiera aktiviteter inom respektive fokusområde där det finns utrymme för ytterligare åtgärder. Delårsrapporten innehåller utöver detta ingen detaljerad information om vilka ytterligare åtgärder som ska vidtas för att resultatkravet ska nås.
- Nämndens prognosticerar ett resultat på -100 mnkr för 2025, vilket är en resultatavvikelse på -144 miljoner kronor jämfört med fullmäktiges resultatkrav. Det motsvarar 0,5 procent av budgeterade intäkter. Prognosen förklaras av nämnden av ökade bemanningskostnader, justeringar av hyror till marknadsnivå, stigande materialpriser samt en begränsad effekt från planerade effektiviseringsåtgärder.
- Nämnden anger i delårsrapporten att periodens investeringar uppgår till 385 mnkr, vilket motsvarar en upparbetningsgrad på 47 procent av årets investeringsbudget på 815 mnkr. Nämndens prognos för årets investeringar är 700 mnkr.

2.2.1. **Revisionskontorets bedömning**

Revisionskontoret bedömer att nämnden i huvudsak har analyserat och kommenterat avvikelser i förhållande till budget på ett tillfredställande sätt i delårsrapporten. Revisionskontoret bedömer samtidigt att nämnden ytterligare bör analysera orsakerna till att antalet anställda ökar mer än budgeterat eftersom bemanningskostnader är nämndens största kostnadspost.

Revisionskontoret bedömer att nämndens prognos för det ekonomiska resultatet i allt väsentligt är rimlig. Revisionskontoret bedömer sammantaget att delårsrapporten utgör ett vederhäftigt underlag för att bedöma de finansiella målen.

Nämnden prognosticerar ett underskott på 144 mnkr i förhållande till fullmäktiges resultatkrav. Avvikelsen är begränsad (-0,5 procent) i förhållande till nämndens omsättning. Avvikelsen beror bland annat på att nämndens åtgärdsplan inte beräknas ge förväntat resultat. Revisionskontoret bedömer att nämnden har ett aktivt arbete med åtgärder, men att nämndens redovisning av vilka kompletterande åtgärder man planerar att vidta för att nå fullmäktiges resultatkrav är alltför översiktlig.

2.3. Karolinskas redovisning av resultatet för verksamheten

2.3.1. **Mål**

Regionfullmäktige har beslutat om 8 mål som gäller Karolinska. I tabellen nedan redovisar vi nämndens prognos för året när det gäller målen.

Prognoser för måluppfyllelse	
Hälso- och sjukvården är behovsstyrd, jämlik och förebygger ohälsa	
Mål**:** Tillgänglig hälso- och sjukvård på rätt nivå utifrån patientens behov	Målet bedöms uppnås
Mål: Vården är säker, effektiv och har god kvalitet	Målet bedöms uppnås
Den hållbara regionala utvecklingen ligger i framkant	
Mål: Stockholm är en attraktiv tillväxtregion för utveckling och forskning	Osäkert om målet uppnås
Verksamheten är långsiktigt hållbar och kostnadseffektiv	
Mål: Region Stockholm har en långsiktig ekonomisk uthållighet	Osäkert om målet uppnås
Mål: Region Stockholm är ekologiskt hållbar och klimatneutral till år 2035	Osäkert om målet uppnås
Mål: Region Stockholm har en socialt hållbar utveckling	Osäkert om målet uppnås
Kompetensförsörjningen är långsiktig	
Mål: Region Stockholm är en attraktiv och inlyssnande arbetsgivare	Målet bedöms uppnås
Mål: Region Stockholm är en hållbar arbetsgivare	Målet bedöms uppnås

Revisionskontoret noterar att det finns otydligheter i regionledningskontorets anvisningar avseende hur nämnder och styrelser ska prognostisera måluppfyllelse i delårsrapporten. Revisionskontoret kommenterar och bedömer hanteringen av målstyrningsmodellen i granskningsrapporten gällande regionstyrelsens delårsrapport för Region Stockholm.

Nämnden för Karolinska har redovisat prognosticerad måluppfyllelse för målen och för de indikatorer som fullmäktige beslutat om. Nämnden har beskrivit vad man gjort inom ramen för respektive mål.

Nämnden prognostiserar att nå hälften av målen vid årets slut.

Nämnden prognostiserar att målet *Tillgänglig hälso- och sjukvård på rätt nivå utifrån patientens* behov kommer att nås. Till målet hör fyra indikatorer. Nämndens prognos för två av indikatorerna är att de inte kommer att nås och prognosen för den tredje är att det är osäkert om den kommer att nås. Det saknas information i delårsrapporten om varför nämnden för Karolinska prognostiserar att de två indikatorerna inte kommer att nås.

Till målet *Region Stockholm har en långsiktig ekonomisk uthållighe*t hör en indikator och nämnden prognostiserar att sjukhuset kommer att uppnå den. Nämndens

bedömning för målet är däremot att det är osäkert om det kommer att nås. I den förklarande texten beskriver nämnden vad som kommer att krävas för att nå resultatkravet kommande år.

Tre mål (*Stockholm är en attraktiv tillväxtregion för utveckling och forskning, Region Stockholm är ekologiskt hållbar och klimatneutral till år 2035* och *Region Stockholm har en socialt hållbar utveckling*) saknar indikatorer och för dessa mål har nämnden beskrivit olika åtgärder som sjukhuset vidtagit för att nå målen. Några exempel på åtgärder är att sjukhuset har ökat andelen biobaserade skyddsförkläden samt kartlagt dels arbetet med social hållbarhet, dels processerna för prövning och utlämning av hälsodata.

För resterande tre mål är nämndens prognos att indikatorerna kommer att nås och så även målen.

2.3.2. **Uppdrag**

Regionfullmäktige har beslutat om 4 uppdrag för Karolinska för år 2025:

- Förbättra samt underlätta primärvårdens möjlighet till snabb konsultationshjälp från specialistläkare
- Intensifiera arbetet för att fasa ut lågvärdevård och föra in kloka kliniska val
- Arbeta systematiskt mot oegentligheter och välfärdsbrott
- Införa ett regiongemensamt bemanningscentrum för sjukhusen för att bemanna akutsjukvården.

I delårsrapporten beskriver nämnden vilka aktiviteter sjukhuset hittills genomfört inom ramen för uppdragen. Nämnden rapporterar att samtliga uppdrag är pågående enligt plan. Nämnden bedömer att tre av dem kommer att avslutas under 2025 och att uppdraget som rör välfärdsbrott kommer att avslutas under 2026.

2.3.3. **Revisionskontorets bedömning**

Det finns beskrivningar av vilka åtgärder som nämnden genomfört för de tre mål som saknar indikatorer, men det saknas bedömningar som förklarar den prognostiserade måluppfyllelsen. När det gäller målet *Tillgänglig hälso- och sjukvård på rätt nivå utifrån patientens behov* är det oklart om målet kommer att nås vid årets slut. Det beror på att nämnden prognostiserar att två av fyra indikatorer inte kommer att nås och att måluppfyllelsen är osäker för ytterligare en indikator. I övrigt instämmer revisionskontoret i nämndens bedömningar gällande prognoserna för målen och uppdragen.

2.4. Rättvisande räkenskaper

Granskningen av den finansiella rapporteringen har utförts i enlighet med Standard för översiktlig granskning av finansiell delårsinformation (ISRE 2410), med beaktande av standard för kommunal räkenskapsrevision.

2.4.1. **Revisionskontorets bedömning**

Utifrån genomförd granskning gör revisionskontoret bedömningen att delårsrapporten i allt väsentligt är upprättad enligt god redovisningssed och de regioninterna anvisningarna.

3. Svar på revisionsfrågor

Revisionsfråga	Svar på revisionsfråga	Motiv för bedömning
Utgör delårsrapporten ett vederhäftigt underlag för att bedöma resultaten vid årets slut för fullmäktiges mål?	Ja	Nämnden har i huvudsak analyserat avvikelser i förhållande till målen på ett tillfredställande sätt i delårsrapporten.
Är Karolinskas redovisade prognoser för resultaten vid årets slut i delårsrapporten förenliga med fullmäktiges mål?	Delvis	Nämndens prognos för det ekonomiska resultatet är ett mindre underskott. Prognosen för verksamhetsmålen är att hälften kommer att nås.

Stockholm den 16 oktober 2025

Charlotta Edholm	Cecilia Dittmer	Joakim Söderberg
Sakkunnig	Sakkunnig	Enhetschef

Revisionskontoret
Region Stockholm

Vad gör regionrevisorerna?

Regionrevisorerna granskar den verksamhet som bedrivs av regionens nämnder och bolagsstyrelser. Revisionsuppdraget är det största inom kommunal verksamhet.

Att vara revisor är ett förtroendeuppdrag vars syfte är att med oberoende, saklighet och integritet främja, granska och bedöma verksamheten. Den övergripande uppgiften för revisorerna är att granska hur nämnder och styrelser tar sitt ansvar. De förtroendevalda revisorerna är fullmäktiges och ytterst medborgarnas instrument för den demokratiska kontrollen. De har därmed en viktig funktion i den lokala självstyrelsen.

Ledamöter i nämnder och styrelser ansvarar inför fullmäktige för hur de själva, anställda och uppdragstagare genomför verksamheten. I ansvaret ingår att genomföra en ändamålsenlig verksamhet utifrån fullmäktiges mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten, på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt och med en tillräcklig kontroll samt att upprätta rättvisande räkenskaper.

I årsrapporter för nämnder och styrelser sammanfattar revisionskontoret den granskning som genomförts under det gångna året. Verksamhetsrevisionen redovisas löpande i projektrapporter. Publikationerna finns på www.regionstockholm.se. Det går även att prenumerera på regionrevisorernas nyhetsbrev genom att anmäla intresse via e-postmeddelande till regionrevisorerna.rev@regionstockholm.se.

Postadress: Box 22230, 104 22 Stockholm
Besöksadress: Hantverkargatan 25 b (T-bana Rådhuset)
Telefon: 08-123 100 00
E-post: regionrevisorerna.rev@regionstockholm.se
Hemsida: www.regionstockholm.se

Region Stockholm